

Nederlandse tekst (titel VI, hoofdstuk II, van de wetten op de Raad van State, gecoördineerd op 12 januari 1973).

RAAD VAN STATE, AFDELING ADMINISTRATIE

A R R E S T

Nr. 87.646 van 25 mei 2000

A. 89.654/XIII-1564

In zake : **de LANNOY** Christian,
die woonplaats heeft gekozen bij
Mr. François TULKENS, advocaat,
Louizalaan 523
1050 Brussel,

tegen :

1. **het Vast Wervingssecretariaat,**
2. **de Belgische Staat,**
vertegenwoordigd door de Minister van
Buitenlandse Zaken, Buitenlandse Handel
en Internationale Samenwerking,

die woonplaats heeft gekozen bij
Mr. Alain VERRIEST, advocaat,
Louizalaan 390/12
1050 Brussel.

DE VOORZITTER VAN DE XIIIe KAMER, RECHTSPREKEND IN KORT GEDING,

Gezien de op 18 februari 2000 door Christian de LANNOY
ingestelde vordering tot schorsing van de tenuitvoerlegging van :

- “1. de niet-gedateerde handeling waarbij het Vast Wervingssecretariaat verzoeker ervan in kennis stelt dat hij niet geslaagd is voor het tweede examen voor vaste benoeming van personeelsleden op proef van de zesde administratieve klasse van de carrière buitenlandse dienst bij het Ministerie van Buitenlandse Zaken, Buitenlandse Handel en Internationale Samenwerking;
2. de niet-gedateerde handeling waarbij het Ministerie van Buitenlandse Zaken, Buitenlandse Handel en Internationale Samenwerking verzoeker ervan in kennis stelt dat hij ten gevolge van het feit dat hij niet geslaagd is voor het voormelde examen na afloop van een opzeggingstermijn van drie maanden wordt ontslagen;

3. het ministerieel besluit van 3 februari 2000 waarbij het Ministerie van Buitenlandse Zaken, Buitenlandse Handel en Internationale Samenwerking het ontslag van verzoeker na afloop van een opzeggingstermijn van drie maanden vaststelt”;

Gezien het op dezelfde dag ingediende verzoekschrift waarbij dezelfde verzoeker de nietigverklaring van diezelfde handelingen vordert;

Gezien de nota's met opmerkingen en de administratieve dossiers van de verwerende partijen;

Gezien het verslag van Mevr. DEBUSSCHERE, eerste auditeur bij de Raad van State;

Gelet op de beschikking van 28 april 2000 waarbij wordt bepaald dat de zaak voorkomt op de terechtzitting van 23 mei 2000 om 9.30 uur;

Gelet op de kennisgeving, aan de partijen, van het verslag en van de beschikking tot vaststelling van de rechtsdag;

Gehoord het verslag van de heer HANOTIAU, kamervoorzitter;

Gehoord de opmerkingen van Mr. Fr. TULKENS, advocaat, die voor verzoeker verschijnt, van de heer Fr. DUFOUR, eerste adviseur, die voor de eerste verwerende partij verschijnt, en van Mr. A. VERRIEST, advocaat, die voor de tweede verwerende partij verschijnt;

Gehoord het andersluidend advies van Mevr. DEBUSSCHERE, auditeur;

Gelet op titel VI, hoofdstuk II, van de wetten op de Raad van State, gecoördineerd op 12 januari 1973;

Overwegende dat de volgende feiten dienstig zijn voor het onderzoek van de vordering tot schorsing :

1. Bij ministerieel besluit van 2 december 1997 wordt verzoeker per 1 september 1997 toegelaten tot de proeftijd in de carrière buitenlandse dienst bij het Ministerie van Buitenlandse Zaken, Buitenlandse Handel en Internationale Samenwerking.

2. Met het oog op zijn vaste benoeming in de zesde administratieve klasse van deze carrière en overeenkomstig artikel 9 van het koninklijk besluit van 25 april 1956 tot vaststelling van het statuut der personeelsleden van het Ministerie van Buitenlandse Zaken en van Buitenlandse Handel legt hij drie examens af. Hij slaagt voor Engels in februari 1999 en voor de vakken economie en handel in september 1999. Hij slaagt in februari 1999 evenwel niet in de eerste examenperiode voor Nederlands.

3. Per brief van 30 maart 1999 verneemt hij terloops dat hij dat examen in december opnieuw moet afleggen.

4. Bij aangetekende brief van 19 november en per fax van 22 november 1999 wordt verzoeker opgeroepen voor het examen van de tweede examenperiode op maandag 29 november en donderdag 2 december 1999.

5. Bij aangetekende brief van 24 januari 2000, die op 1 februari 2000 eveneens aan verzoeker wordt bezorgd, stelt de tweede verwerende partij hem ervan in kennis dat hij voor het tweede examen niet geslaagd is en dat ze hem wegens dat feit met inachtneming van een opzeggingstermijn van drie maanden moet ontslaan, met toepassing van artikel 10quater van het koninklijk besluit van 25 april 1956.

Dit is de tweede bestreden handeling.

In de bijlage bij deze brief worden de punten vermeld die verzoeker voor het tweede examen behaald heeft :

VAK	VEREIST MINIMUM	BEHAALDE PUNTEN
Gebruikelijke kennis van het Nederlands		
* Vertaling	10 punten op de 20	8,5
* Opstel	10 punten op de 20	8,5
* Mondeling	20 punten op de 40	20
TOTAAL	48/80	37

Dit is de eerste bestreden handeling.

6. Bij ministerieel besluit van 3 februari 2000, waarvan verzoeker per brief van 15 februari 2000 in kennis gesteld wordt, wordt hij ontslagen met een opzeggingstermijn van drie maanden die aanvangt op 1 februari 2000.

Dit is de derde bestreden handeling;

Overwegende ambtshalve dat artikel 9, § 3, tweede lid, van het koninklijk besluit van 25 april 1956 tot vaststelling van het statuut der personeelsleden van het Ministerie van Buitenlandse Zaken en van Buitenlandse Handel het volgende bepaalt :

“ De leden van de examencommissie worden aangewezen door de Vast Wervingssecretaris, onder voorbehoud van het akkoord van de Minister van Buitenlandse Zaken. De leden van de commissie die de kennis van de tweede landstaal dienen te toetsen, worden echter uitsluitend door de Vast Wervingssecretaris aangewezen”;

Overwegende dat uit de voormelde bepaling blijkt dat, wat betreft de examencommissie belast met het onderzoek naar de kennis van de tweede landstaal, alleen de Vast Wervingssecretaris, met uitzondering van de Minister van Buitenlandse Zaken of van elke andere persoon, de leden van die examencommissie aanwijst;

Overwegende dat in het onderhavige geval de secretaris-generaal van het Ministerie van Buitenlandse Zaken, Buitenlandse Handel of Ontwikkelingssamenwerking op 27 oktober 1999 aan de Vast Wervingssecretaris de volgende brief heeft geschreven :

“ Hierbij verzoek ik u een nieuw examen te organiseren voor de twee personeelsleden op proef van de carrière Buitenlandse Dienst, namelijk de heren Christian de LANNOY en Olivier QUINAUX, die voor het voormelde examen niet geslaagd zijn.

Het statuut (art. 10bis van het K.B. van 25-04-1956) bepaalt dat dit examen drie maanden na de beëindiging van de proeftijd georganiseerd moet worden, in dit geval op 1 september 1999. Het examen moet plaatshebben in de week van 29 november tot 3 december 1999.

Het departement heeft voor dat examen Nederlands als lid van de examencommissie aangewezen :

de hr. Dirk LETTENS, gevolmachtigd minister (...);

Overwegende dat de Vast Wervingssecretaris op een onbekende datum, maar na 3 november 1999, de samenstelling van een examencommissie heeft “gezien en goedgekeurd” die hem was voorgelegd door zijn bestuur en die, benevens de door het departement Buitenlandse Zaken aangewezen gevolmachtigd minister, bestond uit twee hoogleraren;

Overwegende dat ter terechtzitting de twee verwerende partijen betoogd hebben dat de Vast Wervingssecretaris de leden van de examencommissie aangewezen heeft en dat het woord “aangewezen”, dat voorkomt in de brief van 27 oktober 1999 van de secretaris-generaal van het Ministerie van Buitenlandse Zaken, “ongelukkig” gekozen was;

Overwegende enerzijds dat uit de bovenvermelde stukken ontegenzeggelijk blijkt dat het Ministerie van Buitenlandse Zaken een lid van de examencommissie “aangewezen” heeft; dat de verwerende partijen de betekenis van dit woord niet kunnen verdraaien en het niet als een louter voorstel kunnen laten overkomen; dat de Vast Wervingssecretaris, zonder dat hij enige keuze heeft gedaan, ingestemd heeft en dat de aangewezen persoon deel uitmaakte van de examencommissie;

Overwegende anderzijds dat, zoals artikel 9, § 3, tweede lid, van het koninklijk besluit van 25 april 1956 vereist, “uitsluitend” de Vast Wervingssecretaris de leden van de examencommissie aanwijst die belast zijn met het onderzoek naar de kennis van de tweede landstaal; dat deze bepaling betrekking heeft op alle leden van deze examencommissie, zonder onderscheid; dat, gesteld dat de Vast Wervingssecretaris van oordeel is dat een lid van deze examencommissie moet komen uit het Ministerie van Buitenlandse Zaken, dan nog het departement aan de vast Wervingssecretaris, op zijn uitdrukkelijk verzoek, verschillende namen moet voordragen waaruit hij een keuze kan doen voor de aanwijzing van de leden van de examencommissie;

Overwegende dat in het onderhavige geval de aanwijzing door het Ministerie van Buitenlandse Zaken van een lid van de examencommissie een flagrante schending vormt van artikel 9, § 3, tweede lid, van het voormelde besluit; dat het gaat om een kennelijk ernstig middel van openbare orde;

Overwegende dat verzoeker het risico van een moeilijk te herstellen ernstig nadeel dat voortvloeit uit de onmiddellijke tenuitvoerlegging van de bestreden handelingen als volgt uiteenzet :

"

Verzoeker is van oordeel dat de bestreden handelingen, indien ze zouden worden toegepast, hem een onbetwistbaar moeilijk te herstellen ernstig nadeel zouden berokkenen, in zoverre ze concreet de volgende gevolgen zouden hebben.

Na zijn proeftijd te hebben volbracht, maakte verzoeker zich op om vast te worden benoemd in de carrière buitenlandse dienst bij het Ministerie van Buitenlandse Zaken.

Met de bestreden beslissingen wordt hij ervan in kennis gesteld dat hij niet geslaagd is voor het examen Nederlands, enerzijds, en dat hij met inachtneming een opzeggingstermijn van drie maanden ontslagen wordt, anderzijds, overeenkomstig artikel 10quater van het organiek reglement dat het volgende bepaalt :

“ De stagiairs die niet geslaagd zijn voor het tweede examen voor vaste benoeming, worden afgedankt; zij krijgen echter drie maanden opzegging, ingaande op de datum van de kennisgeving van de maatregel.

Ten laatste op de datum van de beslissing tot afdanking wordt met de betrokkenen een arbeidsovereenkomst met een bepaalde duur van drie maanden afgesloten die overeenstemt met de in het eerste lid bedoelde opzeggingstermijn”.

Ten eerste is aan de ontslagprocedure die ten aanzien van verzoeker bij de bestreden beslissingen in gang gezet is, een opzeggingstermijn van drie maanden verbonden; na afloop hiervan, dit is op 1 mei 2000, zal hij zonder werk vallen.

Uw Raad gaat ervan uit dat het verlies van een betrekking een moeilijk te herstellen ernstig nadeel uitmaakt.

Naar analogie hiervan kan worden verwezen naar Uw standpunt ten aanzien van een ontslag van ambtswege of van een afzetting als straf in het kader van een tuchtprocedure : «dergelijk tuchtrechtelijk ontslag - ongeacht of het gaat om een afzetting of een ambtshalve ontslag - veroorzaakt volgens de Raad van State, behoudens bijzondere omstandigheden, een moeilijk te herstellen ernstig nadeel en dit zowel op moreel vlak wegens de schandvlek welke zij meebrengt als op materieel vlak wegens de moeilijkheden inzake reklassering die eruit voortvloeien. De tuchtstraffen van de afzetting en van het ontslag van ambtswege, leggen - behoudens bijzondere omstandigheden - op de betrokkene een dusdanig odium dat er bijna vanzelfsprekend sprake is van een MTHEN (moeilijk te herstellen ernstig nadeel)» (I. OPDEBEEK, «Het moeilijk te herstellen ernstig nadeel bij een tuchtstraf of een preventieve schorsing», T.B.P., 1995, blz. 717., nr. 13; RvS, 19 augustus 1992, nr. 40.120, THUNUS; RvS, 3 maart 1993, nr. 42.135, ROUSSEAU; RvS, 9 februari 1994, nr. 46.054, DE VUYST; ...).

In het onderhavige geval is het nadeel - althans uit materieel oogpunt - hetzelfde, in zoverre verzoeker, die ongehuwd is en dus alleen moet voorzien in zijn behoeften, vanaf 1 mei 2000 geen werk meer zal hebben.

Dit risico van een nadeel is des te groter daar de ervaring die verzoeker sedert zijn indienstneming in september 1997 verworven heeft, ligt in het publieke domein, meer bepaald in het politiek-militaire, wat zijn omscholing zeer moeilijk maakt.

Ten tweede, doordat verzoeker op 30 april 2000 het Ministerie van Buitenlandse Zaken moet verlaten indien de bestreden handelingen niet geschorst worden, doen deze de toekomstperspectieven van verzoeker in de diplomatie teniet, terwijl hij, volgens zijn collega's en zijn hiërarchische meerderen, een veelbelovend talent voor die carrière was. Voor elk van zijn verslagen over de proeftijd kreeg hij zeer gunstige vermeldingen.

Ten derde kunnen de bestreden handelingen verzoeker een moeilijk te herstellen ernstig moreel nadeel berokkenen, doordat ze de talrijke jaren van inspanningen om vast te worden benoemd in de carrière buitenlandse dienst bij het Ministerie van Buitenlandse Dienst tenietdoen. Alle voorafgaande stadia die verzoeker reeds met vrucht doorlopen heeft met het oog op de carrière van diplomaat, zoals het slagen voor het diplomatiek examen of de toelating tot de examens op het einde van de proeftijd, kunnen immers een maat voor niets worden. Het gaat inzonderheid om :

- S het voorbereiden en afleggen van en het slagen voor alle gedeelten van het diplomatiek examen (met inbegrip van een schriftelijk en mondeling examen over de voldoende kennis van het Nederlands);
- S het verkrijgen van de toelating van de Minister van Buitenlandse Zaken, overeenkomstig artikel 8, § 4, in fine, van het organiek reglement, om deel te nemen aan de verschillende gedeelten van het examen voor vaste benoeming;
- S het afleggen van en slagen voor het examen Engels en het examen over de vakken economie en handel.

Ten vierde is de bezoldiging voor arbeidscontractanten die zoals verzoeker in een “overgangssituatie” verkeren bijna de helft lager dan die welke hij als personeelslid op proef ontving. De bestreden beslissingen brengen dus voor verzoeker een moeilijk te herstellen ernstig financieel nadeel mee, in zoverre hij, als ongehuwde die dus alleen in zijn behoeften moet voorzien, sedert 1 februari 2000 geen postvergoeding meer ontvangt.

Bijgevolg is het risico van een moeilijk te herstellen ernstig nadeel voldoende aangetoond”;

Overwegende dat, hoewel het juist is dat een personeelslid op proef geen zekerheid heeft dat hij in een ambt vast zal worden benoemd, in het onderhavige geval toch moet worden opgemerkt dat, met uitzondering van het taalexamen, de volledige proeftijd van verzoeker perfect verlopen is; dat de situatie van werkloze waarin hij ten gevolge van de bestreden handelingen verkeert, met alle gevolgen die eraan verbonden zijn, en het einde van een carrière als toekomstig diplomaat een moeilijk te herstellen ernstig nadeel opleveren, niet alleen op geldelijk vlak of omdat hij werkloze is, maar hoofdzakelijk op moreel vlak, doordat het ontslag van verzoeker in het Belgisch Staatsblad van 27 april 2000 bekendgemaakt is als een “ontslag”; dat, wat dat betreft, een vernietigingsarrest, zelfs als het later bij uittreksel in het Belgisch Staatsblad bekendgemaakt wordt, het nadeel dat ondertussen geleden is en dat de facto onherstelbaar is, niet kan tenietdoen; dat een dergelijk nadeel eveneens ernstig is;

Overwegende dat voldaan is aan de voorwaarden die vervuld moeten zijn opdat de schorsing van de tenuitvoerlegging van de drie bestreden handelingen, die verknocht zijn, kan worden bevolen; dat verzoeker ten gevolge van deze schorsing opnieuw personeelslid op proef onder statuutregeling zal worden, zoals vóór het afleggen van de examens over zijn kennis van het Nederlands,

B E S L U I T :

Artikel 1.

Geschorst wordt de tenuitvoerlegging van :

1. de niet-gedateerde handeling waarbij het Vast Wervingssecretariaat Christian de LANNOY ervan in kennis stelt dat hij niet geslaagd is voor het tweede examen voor vaste benoeming van personeelsleden op proef van de zesde administratieve klasse van de carrière buitenlandse dienst van het Ministerie van Buitenlandse Zaken, Buitenlandse Handel en Internationale Samenwerking;
2. de niet-gedateerde handeling waarbij het Ministerie van Buitenlandse Zaken, Buitenlandse Handel en Internationale Samenwerking Christian de LANNOY ervan in kennis stelt dat hij ten gevolge van het feit dat hij niet geslaagd is voor het voormelde examen na afloop van een opzeggingstermijn van drie maanden wordt ontslagen;
3. het ministerieel besluit van 3 februari 2000 waarbij het Ministerie van Buitenlandse Zaken, Buitenlandse Handel en Internationale Samenwerking het ontslag van Christian de LANNOY na afloop van een opzeggingstermijn van drie maanden vaststelt.

Artikel 2.

Dit arrest zal bij uittreksel in het Belgisch Staatsblad worden bekendgemaakt op dezelfde wijze als het ministerieel besluit van 3 februari 2000 waarvan de tenuitvoerlegging wordt geschorst.

Artikel 3.

De beslissing over de kosten wordt in beraad gehouden.

Aldus uitgesproken te Brussel, in openbare terechtzitting van de
XIIIe kamer, rechtsprekend in kort geding, op vijftientig mei tweeduizend door :

de HH.	HANOTIAU,	kamervoorzitter,
	SCOHY,	toegevoegd griffier.

De toegev. Griffier,

De Voorzitter,

G. SCOHY.

M. HANOTIAU.

VERTALING OVEREENKOMSTIG ARTIKEL 63,
EERSTE LID, VAN DE WETTEN OP DE RAAD VAN STATE,
GECOÖRDINEERD OP 12 JANUARI 1973.